

Bloomberg Adria

Položnice vse težje plačujejo tudi zaposleni starši

Avtor: [Pia Bedene](#)

11. julij 2022, 09:00

Polovica vseh družin, ki jim pomagajo v ZPM Ljubljana Moste-Polje, letos prvič po pomoč

V različnih podjetij plačilne nediscipline zaenkrat še ne opažajo

Maja povečano število stečajev podjetij

Zaradi visoke rasti cen življenjskih potrebščin - polletna inflacija je znašala 8,2 odstotka - se povečuje tveganje za revščino. Prvi kazalnik krize med bolj ranljivimi skupinami prebivalcev je neredno plačevanje položnic. Posamezniki in družine se za pomoč obračajo tudi na humanitarna društva.

"Že pred izbruhom epidemije covid-19 so se v takšnih težavah zelo pogosto znašli delovno aktivni ljudje, zaradi podražitev pa je v letošnjem letu uporabnikov, ki so zaposleni oziroma opravljajo neko obliko dela, še veliko več," pravijo v **Zvezi prijateljev Mladine Ljubljana Moste-Polje**. Preverili smo, ali zamude pri plačilih že zaznavajo tudi ponudniki telekomunikacijskih storitev, elektrike in drugih dobrin.

Čez mesec vedno težje pridejo delovno aktivne družine

"Na nas se vedno več obrača delovno aktivnih družin, kjer eden ali oba starša delata, vendar s svojimi prihodki ne zmorejo sami pokriti vseh mesečnih stroškov," pravijo v ZPM Ljubljana Moste-Polje. V manjši meri se po pomoč na društvo obračajo tudi posamezniki in upokoјenci

"Trenutno imamo v našem humanitarnem programu Veriga dobrih ljudi, ki pomaga družinam z mladoletnimi otroki, kar 70 odstotkov delovno aktivnih družin. Minimalna plača zaradi visokih življenjskih stroškov, predvsem visokih najemnin, ne zadošča za kritje vseh osnovnih stroškov," opažajo v društvu. Kot dodajajo, so najbolj ogrožene enostarševske družine, v

katerih imajo starši še dodatno oviro pri iskanju zaposlitve – varstvo otroka – in so zato omejeni na dopoldanski delovnik.

Če si ogledamo statistične podatke, so se najemnine v juniju na letni ravni podražile kar za četrtno, cene goriv in energije pa za tretjino. Medtem se je hrana v zadnjem letu povprečno podražila za 12,8 odstotka. Izjema med podražitvami so le telekomunikacijske storitve, ki so se medletno pocenile za 5,3 odstotka.

Polovica vseh družin letos prvič po pomoč

Omenjene podražitve so na prag revščine letos potisnile tudi tiste, ki so prej lahko shajali s svojo plačo. "Polovica od vseh družin v programu Veriga dobrih ljudi je na novo vključenih. To pomeni, da so se letos prvič obrnili k nam po pomoč," so povedali v ZPM Ljubljana Moste-Polje. Tudi tukaj velja, da je 70 odstotkov staršev v novo vključenih družinah delovno aktivnih, vendar imajo minimalno plačo ali so tik nad njo.

Lani je prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo znašal 771 evrov na mesec, kar je bilo 32 evrov več kot v 2020. Za štiričlansko družino (dva odrasla in dva otroka, mlajša od 14 let) je prag revščine znašal 1.619 evrov, za dvočlansko gospodinjstvo brez otrok pa 1.156 evrov na mesec. Minimalna plača letos znaša 757 evrov neto. To pomeni, da ima četrta milijona Slovencev dohodek pod tem pragom.

Starši vse težje pokrivajo stroške šolajočih otrok

Tudi v **Dobrodelnem društvu Petka za nasmeH**, ki primarno skrbi za kritje šolskih in drugih stroškov učenk in učencev, so v pravkar končanem šolskem letu zaznali izjemen porast potreb po pomoči. "Skupaj smo skrbeli za plačilo šolskih stroškov za več kot 200 otrok iz vse Slovenije, kar je več kot 50 otrok več kot v prejšnjem šolskem letu. Zaradi pomanjkanja razpoložljivih sredstev za ta namen smo morali žal nekaj prošenj tudi zavrniti," so sporočili iz društva.

V naslednjem šolskem letu zaradi napovedanih podražitev šolske prehrane pričakujejo dodatno rast potreb po pomoči. "Za ta namen smo v tem šolskem letu porabili več kot 40 tisoč evrov, stroške za junij pa še pokrivamo," pravijo v Petki za nasmeH.

V zadnjih mesecih se je pri njih povečalo tudi število prošenj posameznikov in družin, ki so se zaradi vsesplošne druginje znašli v socialni stiski. "Za njihove prošnje smo v celotnem lanskem letu namenili nekaj več kot štiri tisoč evrov, medtem ko smo v letošnjem letu že presegli šest tisoč evrov," pravijo v društvu. V zadnjem času prejemajo tudi prošnje družin, ki se kljub redni ali občasni zaposlitvi enega ali obeh staršev težko prebijajo iz meseca v mesec.

Kolobarjenje s položnicami

Kot opažajo v ZPM Ljubljana Moste-Polje, najpogosteje ostajajo neplačani prispevki za dodatno zdravstveno zavarovanje, položnice za šolo in vrtec, pa elektrika in računi za telefonske storitve. "Tisti, ki ne zmorejo pokriti vseh mesečnih stroškov, imajo navado kolobariti pri plačilu položnic. Na primer kak mesec ne plačajo elektrike, plačajo pa komunalne stroške in zavarovanje, naslednji mesec poravnajo elektriko ter ne poravnajo zavarovanja in komunalnih stroškov," opisujejo v društvu.

Problem pa nastane, ko se nabere več zapadlih položnic. Potem ljudje uporabljajo tudi razne limite, da lahko poravnajo obveznosti, pri čemer se potem soočajo z visokimi obrestmi pri odplačevanju. Glede na napovedane podražitve se inflacija še nekaj časa ne bo umirila. Kako so na morebitno povečanje prosilcev pripravljeni v društvu?

"Predvsem nas skrbi, da bo vedno več prosilcev za humanitarno pomoč takih, ki danes še zmorejo sami in ki se bodo prvič soočali s takimi težavami. Po naših izkušnjah je ljudem zelo težko zaprositi za pomoč in čakajo predolgo, ko se že naberejo dolgovi, izvršbe, ki vplivajo tudi na poslabšanje duševnega zdravja ljudi," menijo v ZPM Ljubljana Moste-Polje. Hkrati zagotavljajo, da brez pomoči ne bo ostala nobena družina, ki bi jo potrebovala.

Zamud pri plačilu položnic ponudniki še ne opažajo

Kot so povedali v različnih podjetjih, plačilne nediscipline zaenkrat še ne opažajo. "Trenutno ne beležimo povečanih zamud pri plačilih omrežnine, tudi prošnje za odlog plačila oziroma obročno odplačevanje so redke," so odgovorili v **Elektru Ljubljana**. Ob tem poudarjajo, da so bili zneski na položnicah v obdobju od 1. februarja do 30. aprila občutno nižji zaradi sprejetega Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov. "Za vse odjemalce električne energije je v tem obdobju veljala oprostitev plačila omrežnine. Več bo znano v jeseni," pravijo v Elektru Ljubljana. Tudi pri ponudniku električne energije

Gen-i in distributerju plina Geoplin zaenkrat pri plačevanju položnic še ne zaznavajo poslabševanja plačilne discipline. Prav tako tudi v Telekomu Slovenije ni upada pri plačilih storitev.

Tudi **Natalija Zupan**, direktorica EOS KSI, upravljanje terjatev, ki v Sloveniji pomaga podjetjem pri profesionalnem unovčevanju terjatev, pravi, da ne opažajo, da bi v zadnjih šestih mesecih na realizacijo plačil vplivala kriza ali da bi prišlo do upada plačil.

"Prav tako še ne beležimo porasta obsega predanih naročil s strani naših naročnikov, ki nam mesečno pošiljajo neplačane račune v izterjavo. V zakup pa jemljemo možnost, da se bodo zaradi specifične narave dela v naši panogi posledice pokazale z zamikom," dodaja Zupan.

V tretjem kvartalu poglobitev plačilne krize pri gospodarskih subjektih?

Kakšno pa je stanje pri plačilni sposobnosti podjetij? Kot odgovarja **Tugomir Volčič**, direktor podjetja Fidem – upravljanje terjatev, se je tržno stanje na področju upravljanja terjatev, zlasti pri izterjavah, v prvem polletju izrazito polabšalo. "Na trgu zaznavamo znatno in naglo povečevanje zamud pri plačilih kakor tudi plačilne nesposobnosti. Slednje je še posebej izrazito pri gospodarskih subjektih, pri katerih zaznavamo tudi povečano število stečajev," pravi Volčič.

Statistični urad RS je medtem v maju zabeležil 13,6-odstotno povečanje števila stečajev glede na april. Na letni ravni je bilo stečajev za 7,8 odstotka manj.

Volčič tudi v tretjem četrtletju pričakuje nadaljevanje negativnega trenda in poglobitev plačilne krize. "Ta bo po našem mnenju vztrajala tudi ob koncu leta, težko pa je napovedati, kdaj bo eskalirala," pravi Volčič. Med razlogi za povečanje zamud pri plačilih navaja predvsem prenehanje podpornih ukrepov države in inflacijo.

"K temu moramo prišteti še geopolitične premike, vojno ter pomanjkanje materialov in energentov. Opaziti je, da gospodarski subjekti v zadnjih letih niso izvedli potrebnih strukturnih reform in posledično niso pripravljeni na našete izzive ter si po večini zatiskajo oči pred prihajajočim," meni Volčič.